

C/2024/7303

16.12.2024

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Tribunal de Cuentas (Hiszpania) w dniu 30 lipca 2024 r. – Sociedad Civil Catalana, Asociación Cívica y Cultural (SCC), Ministerio Fiscal/RAS, AAT, IGA, ARMG, ANMG, NMF, ARM, LBC, RFB, FHM, MMT, MOQ, MOP, ASD, JTN, JNB, TPR, OJV, RRR, DBC, JGV, EAC, EH, MKEK, SML, AVO, MAB, JMSI, LPG, CPO, CPC, ACO, AMC, ACJ, FGS

(Sprawa C-523/24, Sociedad Civil Catalana)

(C/2024/7303)

Język postępowania: hiszpański

Sąd odsyłający

Tribunal de Cuentas

Strony w postępowaniu głównym

Strona inicjująca postępowanie przed sądem odsyłającym: Sociedad Civil Catalana, Asociación Cívica y Cultural (SCC),

Ministerio Fiscal

Druga strona postępowania: RAS, AAT, IGA, ARMG, ANMG, NMF, ARM, LBC, RFB, FHM, MMT, MOQ, MOP, ASD, JTN, JNB, TPR, OJV, RRR, DBC, JGV, EAC, EH, MKEK, SML, AVO, MAB, JMSI, LPG, CPO, CPC, ACO, AMC, ACJ i FGS

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy rozporządzenie nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich⁽¹⁾ oraz art. 325 TFUE („zasada skutecznego i odstraszającego zwalczania nadużyć finansowych i wszelkich innych działań nielegalnych naruszających interesy finansowe Unii Europejskiej”), a także art. 4 ust. 3 TUE (zasada lojalnej współpracy) należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie wygaśnięciu odpowiedzialności w zakresie dysponowania środkami publicznymi ustanowionej w następujących przepisach LOA⁽²⁾ (ustawy organicznej o abolicji): art. 1 ust. 1 lit. a), b) i c), art. 1 ust. 2, 3 i 4 oraz art. 2 lit. e); **biorąc pod uwagę, że domniemana odpowiedzialność osób w zakresie dysponowania środkami publicznymi, będąca przedmiotem niniejszego „procedimiento de reintegro por alcance” (postępowania w sprawie zwrotu środków publicznych) nr B-180/21, oznacza „naruszenie interesów finansowych Unii Europejskiej”: zarówno (i) w przypadku, gdyby Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej dokonał „wykładni zawężającej” pojęcia „ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej” (obejmującej jedynie działania związane z niezgodnym z prawem zarządzaniem dokonane z wykorzystaniem środków publicznych Unii), jak i (ii) w przypadku, gdyby Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej dokonał „szerokiej wykładni” tego pojęcia (obejmującej również działania związane z niezgodnym z prawem zarządzaniem dokonane z wykorzystaniem środków publicznych państwa członkowskiego, lecz powodujące rzeczywistą lub potencjalną szkodę dla budżetu Unii)?**
- 2) W przypadku, gdyby Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej dokonał „wykładni zawężającej” pojęcia „ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej”, czy art. 2 i art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE oraz art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie art. 10 LOA (ustawy organicznej o abolicji) ze względu na to, że przewidziany w tym przepisie dwumiesięczny termin zawity na wydanie orzeczenia byłby sprzeczny z prawem każdej osoby do procesu sądowego przy zapewnieniu odpowiednich gwarancji w „rozsądnym terminie” i stanowiłyby „zewnętrzne naciski” wywierane na sąd, **gdyby, przed wydaniem orzeczenia w przedmiocie zastosowania LOA w niniejszym „procedimiento de reintegro por alcance” (postępowaniu w sprawie zwrotu środków publicznych) nr B-180/21, konieczne byłoby przeprowadzenie jakichś ostatecznych środków dowodowych dotyczących uzasadnienia pochodzenia (z budżetu krajowego lub budżetu Unii Europejskiej) lub przeznaczenia (w celu promowania poza Hiszpanią niepodległości Katalonii w latach budżetowych 2011–2017) środków publicznych wykorzystanych w celu poniesienia kosztów, o których mowa w pismach procesowych podmiotów inicjujących postępowanie przed sądem odsyłającym?**

⁽¹⁾ Dz.U. 1995, L 312, s. 1.

⁽²⁾ Ley Orgánica 1/2024, de 10 de junio, de amnistía para la normalización institucional, política y social en Cataluña (ustawa organiczna 1/2024 z dnia 10 czerwca 2024 r. o abolicji w celu normalizacji instytucjonalnej, politycznej i społecznej w Katalonii).

- 3) Czy art. 325 TFUE i rozporządzenie nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i art. 6 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie art. 13 ust. 3 in fine LOA (ustawy organicznej o abolicji), **biorąc pod uwagę, że przepis ten nie zawiera żadnego rodzaju postanowienia (dotyczącego formalności, postępowania w trybie incydentalnym itp.) umożliwiającego stronom, które wniosły środek prawny wszczynający postępowanie w dziedzinie dysponowania środkami publicznymi** [w niniejszym „procedimiento de reintegro por alcance” (postępowaniu w sprawie zwrotu środków publicznych) nr B-180/21 – SCC i Ministerio Fiscal (prokuratura)], **wyrażenie sprzeciwu wobec zwolnienia z odpowiedzialności w zakresie dysponowania środkami publicznymi w postępowaniu prowadzonym w danej instancji, lecz wymaga jedynie, aby sprzeciwu nie wniosły poszkodowane podmioty sektora publicznego** [w niniejszym postępowaniu w dziedzinie dysponowania środkami publicznymi Generalitat de Catalunya (regionalny rząd Katalonii), który nawet nie złożył środka prawnego wszczynającego postępowanie w dziedzinie dysponowania środkami publicznymi i który w związku z tym został wyłączony od udziału w postępowaniu]?
- 4) Czy zasady pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań w związku z art. 325 TFUE i rozporządzeniem nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie art. 1 ust. 1 lit. a), b) i c) LOA (ustawy organicznej o abolicji) w związku z art. 1 ust. 2, 3 i 4 LOA, **biorąc pod uwagę, że przedmiotowy, podmiotowy i czasowy zakres stosowania LOA nie jest określony jasno i precyzyjnie, co może prowadzić do tego, że w niniejszym „procedimiento de reintegro por alcance” (postępowaniu w sprawie zwrotu środków publicznych) nr B-180/21 członek Tribunal de Cuentas (trybunału obrachunkowego, Hiszpania) stwierdzi wygaśnięcie odpowiedzialności osób w zakresie dysponowania środkami publicznymi wynikającej z działań naruszających interesy finansowe Unii, które w rzeczywistości nie są objęte zakresem stosowania LOA?**
- 5) Czy art. 20 i 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie art. 1 ust. 1 lit. a), b) i c) LOA (ustawy organicznej o abolicji) w związku z art. 1 ust. 2, 3 i 4 oraz preambułą LOA, biorąc pod uwagę, że w wyniku wspomnianego wyżej braku jasności i precyzji w określeniu zakresu stosowania LOA, który może prowadzić do nieuzasadnionego wygaśnięcia odpowiedzialności osób w zakresie dysponowania środkami publicznymi, **okoliczność ta z kolei prowadzi również do sytuacji powodujących dyskryminację lub nierówność w odniesieniu do osób, wobec których wydano wyroki skazujące je jako osoby ponoszące odpowiedzialność w zakresie dysponowania środkami publicznymi w innych „procedimientos de reintegro por alcance” (postępowaniach w sprawie zwrotu środków publicznych), które dotyczą czynów zaistniałych na tym samym obszarze terytorialnym [Comunidad Autónoma de Cataluña (wspólnota autonomiczna Katalonii)] i w okresie objętym czasowym zakresem stosowania LOA?**
- 6) Czy art. 2 i art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE oraz art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie art. 8 ust. 3 LOA (ustawy organicznej o abolicji), **który przewiduje jednokierunkowe i bezwzględnie wiążące uchylene środków zabezpieczających, nie pozostawiając sądowi żadnej swobody, w odróżnieniu od tego, co ma miejsce w przypadku innych „procedimientos de reintegro por alcance” (postępowaniach w sprawie zwrotu środków publicznych), w których stosuje się przepisy ogólne LEC⁽³⁾ (kodeksu postępowania cywilnego) dotyczące środków zabezpieczających poprzez odesłanie zawarte w LFTCU⁽⁴⁾ (ustawie o funkcjonowaniu trybunału obrachunkowego)?**
- 7) Czy art. 2 i art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE, art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 EKPC należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie art. 13 ust. 3 LOA (ustawy organicznej o abolicji) (zwolnienie z odpowiedzialności w zakresie dysponowania środkami publicznymi w postępowaniu prowadzonym w danej instancji), ponieważ **przepis ten nie przewiduje uprzedniego wysłuchania podmiotu wnoszącego skargę obywatelską (choć posiada on czynną legitymację procesową ex lege w postępowaniu w dziedzinie dysponowania środkami publicznymi), ani też nie pozostawia się sądowi możliwości orzekania w przypadkach, w których druga strona postępowania twierdziła, że nie brała udziału w zarzucanych jej czynach, biorąc pod uwagę, że w niniejszym „procedimiento de reintegro por alcance” (postępowaniu w sprawie zwrotu środków publicznych) nr B-180/21 podmiot wnoszący skargę obywatelską wdał się w spór jako jeden z podmiotów inicjujących postępowanie przed sądem odsyłającym oraz że niektóre osoby będące drugą stroną postępowania twierdziły, że nie uczestniczyły w tych czynach?**

⁽³⁾ Ley 7/1988, de 5 de abril, de Funcionamiento del Tribunal de Cuentas (ustawa 7/1988 z dnia 5 kwietnia 1988 r. o funkcjonowaniu trybunału obrachunkowego).

⁽⁴⁾ Ley 1/2000, de 7 de enero, de Enjuiciamiento Civil (ustawa 1/2000 z dnia 7 stycznia 2000 r., kodeks postępowania cywilnego).

- 8) Czy art. 2 i art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE oraz art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności w związku z postanowieniami art. 267 TFUE i art. 23 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (protokół nr 3 do TFUE), należy interpretować w ten sposób, że skutek zawieszający odesłania prejudycjalnego i skuteczność prawomocnego orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej stoją na przeszkodzie art. 8 ust. 3, art. 10 i art. 13 ust. 3 LOA (ustawy organicznej o abolicji) w związku z brzmieniem preambuły LOA (zob. tytuł V, ust. 10 i 11), **które narzucają bezwzględną skuteczność LOA, pozbawiając skuteczności (effet utile) orzeczenia w przedmiocie przedłożonego pytania prejudycjalnego oraz naruszając zasady pierwszeństwa i bezpośredniej skuteczności prawa Unii?**
-